

PROTOCOL VAN *Attendiz*

Schorsen en verwijderen

Vastgesteld besluit CMT : 5-04-2023
Instemming GMR : 11-10-2023
Evaluatie : 10-2027

Inhoud

Inleiding.....	3
Grensoverschrijdend gedrag	4
Maatregelen.....	4
1. Time-out als orde maatregel	6
1.1 Omschrijving	6
1.2 Voorwaarden	6
1.3 Procedure	6
2. Schorsing van leerlingen.....	8
2.1 Omschrijving	8
2.2 Voorwaarden	8
2.3 Procedure	8
3. Verwijdering van leerlingen	10
3.1 Omschrijving	10
3.2 Voorwaarden	10
3.3 Procedure	11
4. Wettelijk kader voor een schorsing en verwijdering van leerlingen	13
4.1 Wet op expertisecentra (voortgezet) speciaal onderwijs	13
5. Procedure geschil en verwijdering	14

Inleiding

Het protocol Schorsen en Verwijderen is van toepassing als er sprake is van [ernstig] grensoverschrijdend gedrag door een leerling, waarbij de veiligheid en/of de onderwijskundige voortgang van de school in gevaar is gebracht. De regels rondom schorsing en verwijdering zijn in de onderwijswetgeving vastgelegd. Voor het speciaal onderwijs zijn de voorwaarden en procedures vastgelegd in artikel 40 en artikel 40c van de Wet op de expertisecentra (WEC), en artikel 7:10 van de Algemene wet bestuursrecht.

Dit protocol vormt onderdeel van het schoolveiligheidsbeleid van Attendiz. In het schoolveiligheidsbeleid beschrijven wij hoe we invulling geven aan de sociale veiligheid op onze scholen. In de schoolgidsen beschrijven onze scholen op welke wijze zij concreet invulling geven aan het schoolveiligheidsbeleid.

Definitieve verwijdering uit het (voortgezet) speciaal onderwijs vindt niet eerder plaats dan nadat een andere school bereid is de betreffende leerling toe te laten. De onderwijsinspectie kan de verwijdering van een leerling uit het speciaal onderwijs goedkeuren wanneer de school kan aantonen dat gedurende acht weken alles in het werk is gesteld een andere onderwijsplaats te vinden voor de betreffende leerling.

Uitgangspunt is dat Attendiz leerlingen niet verwijderd. Immers, voor de leerlingen bij Attendiz is het speciaal onderwijs vaak de laatste mogelijkheid voor onderwijs. Alleen wanneer duidelijk is dat alles is gedaan om de leerling binnen school te houden en onomstotelijk kan worden aangetoond dat deze setting de ontwikkeling van de leerling eerder belemmert dan verbetert, of de algemene veiligheid binnen de school niet meer kan worden gewaarborgd, kan tot een besluit tot verwijdering worden overgegaan.

Voor de leesbaarheid van het stuk zullen we hierna spreken over ouders wanneer wij ouder(s) en verzorger(s) bedoelen. Onder medewerkers van school worden alle bij school betrokkenen bedoeld, ook vrijwilligers en stagiaires.

Grensoverschrijdend gedrag

Er is sprake van grensoverschrijdend gedrag indien een leerling (herhaald) niet-corrigeerbaar gedrag vertoont dat in strijd is met de algemeen geldende fatsoensnormen en/of de schoolregels/schoolreglement. De volgende zaken kunnen hierbij aan de orde komen:

- alle, middels grondwet art. 1 (discriminatie), verboden uitingen of gedragingen;
- diefstal of verduistering: het zich onrechtmatig toe-eigenen van geld of goederen van een ander;
- fysieke agressie: uitoefenen van feitelijk geweld op het lichaam van een ander en/of goederen;
- verbale agressie: het verbaal, schriftelijk of via de social media bedreigen, intimideren, beledigen of uitschelden van een persoon;
- vernieling en vandalisme: opzettelijk vernielen, beschadigen of onbruikbaar maken van eigendommen van een ander;
- drugs: het in- of uit te voeren, te bereiden, te bewerken, te verwerken, te verkopen, af te leveren, te verstrekken of te vervoeren, aanwezig te hebben en te vervaardigen conform de Opium wet;
- vuurwerkbezit: het in bezit hebben van vuurwerk;
- wapens: voorhanden hebben, dragen, over te dragen aan een ander, vervoeren, vervaardigen conform de Wet wapens en munitie;
- ongewenste intimidatie: handelingen, gedragingen en/of uitlatingen in de seksuele sfeer die binnen of in samenhang met de onderwijssituatie plaatsvinden en die door degene op wie ze zijn gericht, of in het geval het een minderjarige leerling betreft, door de ouders/verzorgers als ongewenst worden aangemerkt.

Er kan hierbij ook worden gedacht aan handelingsverlegenheid die ontstaat bij de school, bijvoorbeeld doordat grensoverschrijdend gedrag onvermogen veroorzaakt om de noodzakelijke onderwijszorg te bieden, het onderwijs aan de andere leerlingen belemmert of leidt tot onveiligheid dan wel gevaar voor de andere leerlingen en docenten.

Van belang hierbij is dat het aannemelijk dient te zijn dat herhaling niet is uit te sluiten.

Maatregelen

Wanneer leerlingen zich niet aan de gedragsregels van de school houden, kunnen de volgende maatregelen worden genomen (in volgorde van zwaarte):

1. Time-out
2. Schorsing
3. Verwijdering

De school zorgt bij alle gevallen voor een goede dossiervorming. Op deze wijze worden afspraken vastgelegd en kunnen onduidelijkheden worden voorkomen. Dossiervorming draagt tevens bij aan een concrete afhandeling van eventuele problemen. Een beslissing tot time-out, schorsing of verwijdering moet met de uiterste zorgvuldigheid worden genomen.

Bij de toepassing van maatregelen worden de volgende algemene maatstaven in alle gevallen in acht genomen:

1. Maatwerk: Het is de professionaliteit van iedere leraar om de maatregelen op gepaste wijze in te zetten, rekening houdend met de totale ontwikkeling en eventuele eerdere incidenten met een betreffende leerling. Er wordt uiteraard gestreefd naar een consistente toepassing: situaties worden zo veel mogelijk op een gelijke manier beoordeeld en behandeld.
2. Evenredigheid: pas indien pedagogische maatregelen (maatregelen binnen de sfeer van de klas) geen effect (meer) hebben, dus als de school in handelingsverlegenheid komt, worden zwaardere maatregelen toegepast. Ook moet de maatregel qua aard, zwaarte en gevolgen evenredig zijn aan het gedrag dat tot de maatregel aanleiding geeft. Dit betekent ook dat moet worden afgewogen of in een concreet geval niet kan worden volstaan met een time-out en dat in een volgend geval een zwaardere maatregel zal worden toegepast. Verder is het niet per definitie zo dat een eerste geval van wangedrag altijd tot de lichtste maatregel dient te leiden: het gedrag kan immers zo ernstig zijn dat een zwaardere maatregel getroffen wordt.
3. Een leerling kan niet twee keer gestraft worden voor hetzelfde feit. Het is dus niet mogelijk een leerling eerst te "straffen" met een time-out en vervolgens een schorsing op te leggen.

1. Time-out als orde maatregel

1.1 Omschrijving

Van een time-out als ordemaatregel is sprake wanneer de leerling voor korte duur wordt uitgesloten van het verblijf in de groep/klas of school. Een time-out zal voor de duur van maximaal een schooldag worden opgelegd en slechts gelden voor die betreffende schooldag.

De time-out is geen officieel instrument, maar kan niettemin bruikbaar zijn bij onveilige situaties of bij het herstellen van de rust binnen de school: het is principieel geen strafmaatregel maar een opvoedkundige ordemaatregel in het belang van de school. De time-out wordt ingezet indien pedagogische maatregelen geen effect (meer) hebben.

Het gaat in dit protocol om een ordemaatregel nadat een incident heeft plaatsgevonden waarbij de gedragsregels zijn geschonden en niet om een 'time-out' als pedagogisch preventieve maatregel om escalatie te voorkomen. Bij een time-out als pedagogisch preventieve maatregel is de leerling weer welkom in de klas/groep/gebied op school als deze tot rust is gekomen.

1.2 Voorwaarden

- De time out maatregel treedt in werking als er sprake is van ernstig ongewenst gedrag door de leerling. Te denken valt aan het toebrengen van psychisch en of lichamelijk letsel aan derden en aan sfeer verstorend gedrag.
- In geval van een time-out wordt de leerling voor de rest van de dag de toegang tot de les en/of school ontzegd. Indien nodig en voor zover mogelijk worden maatregelen getroffen waardoor de voortgang van het leerproces van de leerling gewaarborgd kan worden.
- Tenzij redelijke gronden zich daartegen verzetten worden de ouders/verzorgers onmiddellijk van het incident en de time-out gemotiveerd op de hoogte gebracht¹.
- Deze maatregel kan alleen worden toegepast na goedkeuring van de directie van de betreffende school.

1.3 Procedure

- 1 In geval van een time-out wordt de leerling voor maximaal de rest van de dag de toegang tot de groep/klas/gebied op school ontzegd. De leerling wordt dan onder (toe)zicht binnen de school geplaatst.
- 2 De maatregel kan worden toegepast door de leerkracht, na overleg met de directeur.
- 3 Tenzij redelijke gronden zich daartegen verzetten worden de ouders onmiddellijk van het incident en de time-out gemotiveerd op de hoogte gebracht.
- 4 De ouders worden uitgenodigd voor een gesprek op school met de medewerker die de time-out heeft aangevraagd en, wanneer nodig en gewenst, een lid van de directie. Zijn de ouders de dag na de time-out maatregel niet in staat naar school

¹ Als veiligheid voorop staat, en dat zal regelmatig het geval zijn, moet de time-out niet afhankelijk worden gesteld van het contact met ouders/verzorgers. De vraag blijft dan staan wat er moet gebeuren als de ouders/verzorgers niet te bereiken zijn. Het verwijderen uit de klas i.c.m. opvang elders is dan een mogelijke oplossing.

te komen voor een gesprek, wordt het gesprek via video-bellen gevoerd. De timeout kan alleen worden uitgevoerd op de dag dat deze is uitgesproken. Deze termijn kan niet worden uitgesteld of verlengd.

- 5 Het incident wordt geregistreerd in het leerlingvolgsysteem (incidentenregistratie) en van het gesprek met de ouders wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt door de ouders voor gezien getekend en in het leerlingdossier opgeslagen.

2. Schorsing van leerlingen

2.1 Omschrijving

Van een schorsing van een leerling is sprake wanneer de leerling tijdelijk het recht op deelname aan het onderwijs wordt ontzegd. De duur van de schorsing zal in verhouding moeten staan tot de aard en de ernst van de overtreding. Wanneer er langer dan één dag geschorst wordt, moet de Inspectie met opgave van redenen in kennis worden gesteld. De periode van schorsing mag ten hoogste vijf schooldagen zijn. De betreffende bepalingen uit de Wet op de Expertisecentra zijn hierbij van toepassing (artikel 40a Wec).

Een schorsing kan worden opgelegd indien er sprake is van ernstig wangedrag van een leerling waardoor de leerling een (ernstige) bedreiging vormt voor de orde, rust en/of veiligheid op school of als er sprake is van een andere grond die het in het belang van de school en/of de leerling dringend noodzakelijk maakt dat de leerling tijdelijk niet deelneemt aan de les of niet op school komt.

2.2 Voorwaarden

- Het bestuur wordt voorafgaand aan de schorsing in kennis gesteld van deze maatregel.
- Een school mag een leerling schorsen voor maximaal 5 schooldagen. De school moet schriftelijk onderbouwen waarom het de leerling schorst.
- De school stelt de inspectie van een schorsing voor een periode langer dan één dag schriftelijk en met opgave van redenen in kennis. De schorsing dient via het internetschooldossier (ISD) gemeld te worden.
- Ook wanneer de school het voornemen heeft een leerling te verwijderen, mag de daar eventueel aan voorafgaande schorsing maximaal 5 schooldagen duren. De resterende tijd dient de school de leerling binnen de school onderwijs aan te bieden².

2.3 Procedure

1. De directeur kan uitsluitend na overleg met de bestuurder een leerling schorsen namens het bestuur. Daarnaast is de bestuurder zelf tot schorsing bevoegd. Indien de schorsing door de directeur plaatsvindt, wordt de bestuurder hiervan in kennis gesteld.
2. Schorsing vindt pas plaats na overleg met de leerling, de ouders en de leraar, tenzij het in het belang van de school en/of de leerling noodzakelijk is om de schorsing met onmiddellijke ingang te laten ingaan. In dat geval vindt het in de eerste zin genoemde overleg alsnog zo spoedig mogelijk plaats.
3. Een school mag een leerling schorsen voor maximaal 5 schooldagen. De school moet schriftelijk onderbouwen waarom het de leerling schorst.

² De schorsing is aan een maximumtermijn gebonden; er mag geen sprake zijn van een verkapte verwijdering. Deze termijn biedt de school enkele dagen om een eventuele beslissing tot (een voornemen van) verwijdering op zorgvuldige wijze voor te bereiden.

4. Gedurende de schorsing wordt de leerling de toegang tot de school ontzegd. Voor zover mogelijk worden er maatregelen getroffen waardoor de voortgang van het leerproces van de leerling gewaarborgd wordt³.
5. De school zorgt er voor dat de contacten met de leerling en de ouders in de schorsingsperiode naar behoren worden onderhouden.
6. Het besluit tot schorsing wordt schriftelijk aan de ouders, of als de leerling meerderjarig en handelingsbekwaam is aan de leerling, bekend gemaakt. Bij een schorsingsbesluit gaat het erom dat alle partijen zo goed mogelijk geïnformeerd worden en dat duidelijk blijkt dat er conform het protocol (en eisen inspectie) wordt gehandeld. Daarom moet altijd in de brief zijn vermeld:
 - Naam van de leerling.
 - Wat is er gebeurd (in grote lijnen) - er moet sprake zijn van een duidelijke weergave van de feiten.
 - Op welke dag (datum) dit heeft plaatsgevonden.
 - Hoe lang de schorsing duurt (mag maximaal 5 schooldagen) (als de leerling gedurende de schooldag naar huis wordt gestuurd is dat dag 1 van de schorsing).
 - Dat tijdens de schorsingsdagen (max 5) een gesprek met ouders/leerling/school gaat (moet) plaatsvinden.
 - De datum, het tijdstip en het adres waar het gesprek plaatsvindt.
 - Wat er besproken gaat worden: er zal een plan worden besproken tussen alle partijen om de leerling weer op een goede manier te laten instromen.
 - Dat er schoolwerk klaarligt voor de leerling om thuis te maken, dit kan worden opgehaald. (als er een proefwerk staat gepland moet de leerling dat kunnen maken of kunnen inhalen).
 - Bezwaar kan binnen 2 weken worden aangetekend tegen de schorsing bij de bestuurder van Stichting Attendiz.
 - Ouders kunnen een klacht indienen tegen de schorsing. Hiervoor wordt verwezen naar de Klachtenregeling van Stichting Attendiz.
7. Bij de schorsing van een leerling wordt er binnen een periode van drie weken (vanuit een integrale benadering) het ontwikkelingsperspectiefplan bijgesteld om herhaling van de situatie te voorkomen. Het ontwikkelingsperspectiefplan wordt besproken met leerling en ouders. De bestuurder ontvangt een kopie van het bijgestelde plan.
8. Met behulp van het meldingsformulier op het Internet Schooldossier van de school wordt de schorsing van meer dan 1 dag gemeld bij de Inspectie.
9. Ouders kunnen binnen 2 weken bezwaar aantekenen bij de bestuurder van de school.
10. Indien ouders schriftelijk bezwaar maken hoort de bestuurder hen over dit bezwaarschrift.
11. De bestuurder beslist uiterlijk binnen 2 weken op het bezwaar. Als het bezwaar wordt toegekend wordt rectificatie van de schorsing in het dossier van de leerling opgenomen.

³ Schorsing mag niet betekenen dat het doen van toetsen wordt belemmerd. Dit vraagt passende maatregelen, bijv. het wel tot de school toelaten voor het doen van deze toets. Daarnaast wordt (thuis)materiaal verstrekt.

3. Verwijdering van leerlingen

3.1 Omschrijving

Een verwijdering is een besluit van de bestuurder om de leerling, wegens zeer (al dan niet herhaald) ernstig grensoverschrijdend gedrag niet meer toe te laten tot de lessen en tot de school. Door dit gedrag is de relatie tussen school en de leerling onherstelbaar verstoord en/of kan de veiligheid van andere leerlingen en personeelsleden niet langer gewaarborgd worden.

De bestuurder zal in dat geval een andere school/instelling dienen te vinden die bereid is de leerling toe te laten. Tot die tijd is de school verantwoordelijk voor het bieden van onderwijs. Het gaat om het (definitief) verwijderen van een leerling van een school.

Binnen het speciaal onderwijs is een goede en steekhoudende onderbouwing nodig om tot verwijdering over te kunnen gaan. Uitgangspunt is dat Attendiz leerlingen niet verwijderd. Immers, voor de leerlingen bij Attendiz is het speciaal onderwijs vaak de laatste mogelijkheid voor onderwijs. Alleen wanneer duidelijk is dat alles is gedaan om de leerling binnen school te houden en onomstotelijk kan worden aangetoond dat deze setting de ontwikkeling van de leerling eerder belemmert dan verbetert, of de algemene veiligheid binnen de school niet meer kan worden gewaarborgd, kan tot een besluit tot verwijdering worden overgegaan. Of een leerling van een school mag worden verwijderd, moet per geval worden beoordeeld. De betreffende bepalingen uit de Wet op de expertisecentra zijn hierbij van toepassing (artikel 40 WEC).

3.2 Voorwaarden

- Verwijdering van een leerling van school is een besluit van de bestuurder.
- De bestuurder is verplicht de Inspectie te informeren over de voorgenomen verwijdering.
- Er wordt hoor en wederhoor toegepast bij alle betrokken partijen. Hiervan wordt een verslag gemaakt en dit wordt opgenomen in het leerlingdossier. Op basis daarvan neemt de bestuurder het besluit.
- Het verslag wordt ter kennisgeving opgestuurd naar de Inspectie van het Onderwijs.
- De bestuurder informeert de ouders schriftelijk en met redenen over de voorgenomen verwijdering, waarbij de ouders gewezen wordt op de mogelijkheid van het indienen van een bezwaarschrift.
- De Inspectie van het Onderwijs wordt op de hoogte gesteld via het Internetschooldossier (ISD).
- De ouders krijgen de mogelijkheid binnen zes weken nadat het verwijderingsbesluit is genomen een bezwaarschrift in te dienen.
- Het bestuur beslist binnen 4 weken na ontvangst van het bezwaarschrift, maar mag pas beslissen:
 - a. na overleg met de inspecteur en desgewenst met andere deskundigen,
 - b. nadat de ouders kennis hebben kunnen nemen van de op de beslissing betrekking hebbende adviezen of rapporten, en
 - c. de ouders opnieuw zijn gehoord.

- Met de invoering van passend onderwijs mag de leerling niet van school verwijderd worden, voordat het bestuur een andere school bereid heeft gevonden om de leerling toe te laten en hierover constructief overleg heeft gevoerd met de betrokken ouders. Uitschrijving als er geen andere school is, die deze leerling wil opnemen, is dus niet mogelijk.
- Bij een voorgenomen verwijdering van een leerling dient de leerling de school te blijven bezoeken totdat de leerling terecht kan op een nieuwe school. Leerlingen mogen dus niet geschorst worden in afwachting van verwijdering.

3.3 Procedure voor verwijdering

1. Voordat de bestuurder besluit tot verwijdering van een leerling dient de bestuurder zowel de directeur van de betreffende school en eventueel de betrokken leerkracht als de ouders/verzorgers en eventueel de [meerderjarige] leerling te horen. Hiervan wordt een verslag gemaakt, dat aan ouders/verzorgers en eventueel de leerling wordt aangereikt.
2. De bestuurder informeert de ouders schriftelijk (door aangetekende toezending of door uitreiking) met redenen onderbouwd over het voornemen tot verwijdering, waarbij de ouders/verzorgers wordt gewezen op de mogelijkheid van het indienen van een bezwaarschrift.
3. De bestuurder informeert de Inspectie van het Onderwijs en de leerplichtambtenaar over de voorgenomen verwijdering.
4. De ouders/verzorgers krijgen de mogelijkheid binnen zes weken een bezwaarschrift in te dienen.
5. De bestuurder beslist binnen 4 weken na ontvangst van het bezwaarschrift, maar mag pas beslissen nadat de ouders/verzorgers zijn gehoord. Indien gewenst kan de bestuurder afstemmen met de inspecteur en/of bij deskundigen advies inwinnen.
6. De definitieve verwijdering van een leerplichtige leerling vindt niet eerder plaats dan nadat de bestuurder heeft geregeld dat een andere school bereid is de leerling toe te laten.
7. Indien geen andere school bereid is de leerling op te nemen zal in overleg met de leerplichtambtenaar en ouders en in samenspraak met het betreffende samenwerkingsverband passend onderwijs naar een andere, passende oplossing gezocht dienen te worden.
8. Ouders of meerderjarige leerlingen kunnen een geschil over de verwijdering van een leerling aanhangig maken bij de Geschillencommissie passend onderwijs te Utrecht.
9. De bestuurder stelt de inspectie en de leerplichtambtenaar in kennis van de verwijdering.
10. Tegen het uiteindelijke bestuursbesluit is bezwaar en beroep via de rechter mogelijk.
11. De beslissing tot verwijdering van een leerling dient een eventuele toetsing door genoemde geschillencommissie te kunnen doorstaan.
12. Het leerlingdossier dient minimaal te bestaan uit:
 - de aard van de problemen
 - de genomen maatregelen
 - verslagen van gesprekken van de school met leerling / ouders

- verslagen van de gesprekken van de bestuurder met de betrokken directeur/afdelingsleider, leerkracht/mentor en ouders/leerling
- de correspondentie aan de ouders
- de melding aan de inspectie en de leerplichtambtenaar
- de correspondentie betreffende het veilig stellen van vervolgonderwijs.

4. Wettelijk kader voor schorsen en verwijderen van leerlingen

4.1 Wet op expertisecentra (voortgezet) speciaal onderwijs

Toelating en verwijdering Artikel 40 lid 18

Voordat wordt besloten tot verwijdering hoort het bevoegd gezag de betrokken leraar of leraren. Definitieve verwijdering van een leerling waarop de Leerplichtwet 1969 van toepassing is, vindt niet plaats dan nadat het bevoegd gezag ervoor heeft zorggedragen dat een basisschool, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs, een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, een school voor voortgezet speciaal onderwijs, een instelling, een school voor voortgezet onderwijs dan wel een instelling als bedoeld in artikel 1, onder c, van de Leerplichtwet 1969 bereid is de leerling toe te laten. Indien het betreft een leerling van een instelling behorend tot cluster 1 of 2 kan, in afwijking van de vorige volzin, tot definitieve verwijdering worden overgegaan indien aantoonbaar gedurende 8 weken zonder succes is gezocht naar een zodanige school of instelling waarnaar kan worden verwezen. Indien het betreft een leerling van een school als bedoeld in artikel 71c, eerste lid, wordt in afwijking van de tweede volzin, tot definitieve verwijdering overgegaan indien de leerling niet langer is opgenomen in de inrichting of accommodatie, bedoeld in genoemde bepaling.

Schorsing Artikel 40a:

- 1. Het bevoegd gezag kan met opgave van redenen een leerling voor een periode van ten hoogste één week schorsen.*
- 2. Het besluit tot schorsing wordt schriftelijk aan de ouders dan wel, indien de leerling meerderjarig en handelingsbekwaam is, aan de leerling bekendgemaakt.*
- 3. Het bevoegd gezag stelt de inspectie van een schorsing voor een periode langer dan één dag schriftelijk en met opgave van redenen in kennis.*

Beslissingen bijzonder onderwijs inzake toelating en verwijdering en bezwaarprocedure Artikel 61. 1:

- 1. Indien het bevoegd gezag van een bijzondere school op grond van artikel 36, derde lid, een student de toegang weigert, deelt het bevoegd gezag deze beslissing, schriftelijk en met redenen omkleed, mede door toezending of uitreiking aan de student, onverminderd het bepaalde in dat artikellid.*
- 2. Indien het bevoegd gezag van een bijzondere school hetzij weigert een leerling toe te laten, hetzij een leerling verwijderd, op grond van artikel 40, eerste lid en zesde lid, deelt het deze beslissing, schriftelijk en met redenen omkleed, mede door toezending of uitreiking aan de ouders. Daarbij wordt tevens de inhoud van het bepaalde in het derde lid, eerste volzin, vermeld. Voordat het bevoegd gezag van een bijzondere school op grond van artikel 40, eerste lid en zesde lid, beslist tot verwijdering van een leerling, hoort het de ouders van de leerling, onverminderd het zesde lid van dat artikel.*
- 3. Binnen 6 weken na de mededeling, bedoeld in het tweede lid, kunnen de ouders bij het bevoegd gezag schriftelijk hun bezwaren kenbaar maken tegen de beslissing. Het bevoegd gezag beslist binnen 4 weken na ontvangst van de bezwaren. Alvorens te beslissen hoort het bevoegd gezag de ouders.*
- 4. Het bevoegd gezag beslist niet eerder op de bezwaren dan:*
 - a. na overleg met de inspecteur en desgewenst met andere deskundigen*
 - b. nadat de ouders kennis hebben kunnen nemen van de op de beslissing betrekking hebbende adviezen of rapporten*
 - c. de ouders opnieuw zijn gehoord.*

5. Procedure geschil en verwijdering

De procedure staat open voor ouders (verzorgers, voogden).

Instantie	: Geschillencommissie passend onderwijs te Utrecht
Website	: http://www.onderwijsgeschillen.nl
Doorlooptijd	: ten hoogste 10 weken
Kosten	: geen

Vanaf 1 augustus 2014 kunnen ouders zich wenden tot de Geschillencommissie passend onderwijs. De Geschillencommissie passend onderwijs behandelt geschillen onder meer over toelating, verwijdering en het ontwikkelingsperspectief. Deze landelijke geschillencommissie voor het primair onderwijs (po), voortgezet onderwijs (vo) en (voortgezet) speciaal onderwijs ((v)so) oordeelt in geschillen tussen ouders en het schoolbestuur over:

- (de weigering van) toelating van leerlingen die extra ondersteuning behoeven;
- de verwijdering van alle leerlingen;
- de vaststelling en bijstelling het ontwikkelingsperspectief.

De Commissie behandelt in beginsel geen klachten over de geboden ondersteuning of begeleiding. Uitgangspunt is dat klachten daarover kunnen worden ingediend bij de [LKC Onderwijsgeschillen](#) of de klachtencommissie waarbij de school is aangesloten.

Alle scholen voor primair onderwijs, voortgezet onderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs zijn vanaf 1 augustus 2014 van rechtswege aangesloten bij deze Commissie. Hiervoor is geen aparte aansluiting vereist. De kosten van deze Commissie worden gedragen door het ministerie van OCW
Voor reglement zie: <http://www.onderwijsgeschillen.nl/passend-onderwijs/geschillencommissie-passend-onderwijs/reglement-commissie/>

